

<https://smartcafe.com.ua/uk/infocentr/8-krokv-dlya-vdoskonalennya-tovarno-skladskogo-obliku> (Accessed 10 November 2023) (in Ukr.).

8. Smart planning of restaurant purchases (2023). *Smart Kafe [Smart Café]*. URL: <https://smartcafe.com.ua/uk/infocentr/procurement-planning> (Accessed 21 November 2023) (in Ukr.).

9. DSTU 4281: 2004. Restaurant establishments. Classification. *Derzhspozhyvstandart Ukrainy*, Kyiv (in Ukr.).

10. Tkachenko, N.M. (2011). Merchandise losses in restaurant business establishments: accounting and legal aspect. *Naukovi pratsi Nats. u-tu kharchovykh tekhnolohii [Scientific works of the National in food technologies]*, vol. 40, pp. 150-155 (in Ukr.).

11. Polovynchak, L.A. (2015). Comparative analysis of accounting methods of restaurant business enterprises. *Yevropeiskii perspektyvy [European perspectives]*, vol. 2, pp. 145-150 (in Ukr.).

УДК 657.412.7

JEL Classification: I19, H51, M15, M41, M49

DOI: <http://doi.org/10.34025/2310-8185-2023-4.92.10>

Юлія Маначинська, к.е.н., доцент,

<https://orcid.org/0000-0001-9155-3417>

Валентин Андрійчук, магістр,

<https://orcid.org/0009-0007-8890-6665>

Чернівецький торговельно-економічний інститут ДТЕУ,
м.Чернівці

ОБЛІК БЮДЖЕТНИХ АСИГНУВАНЬ В ЗАКЛАДАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я: ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКІ ТА ЦИФРОВИЙ АСПЕКТИ

Анотація

Актуальність. Постановка проблеми. Сектор охорони здоров'я України потребує особливої підтримки на загальнодержавному рівні управління в умовах воєнного стану. Вагомим пріоритетом у контексті впровадження Плану відновлення охорони здоров'я України від наслідків війни до 2032 року виступає запровадження дієвих інструментів е-врядування, що забезпечать професійну сталість у сфері охорони здоров'я, а також формування ефективної системи управління установами цієї галузі загалом. Для побудови ефективної системи управління закладами охорони здоров'я необхідне якісне обліково-аналітичне забезпечення управління бюджетними асигнуваннями, зокрема при їх розподілі та використанні підвідомчими установами.

Мета статті – дослідження й обґрунтування особливостей обліку бюджетних асигнувань в закладах охорони здоров'я із врахуванням організаційно-управлінського та цифрового аспектів, задля покращення ефективності їхньої діяльності та

забезпечення безпеки облікової системи в цілому. **Методологія.** У процесі виконання дослідження використано загальнонаукові теоретичні методи пізнання: табличний – для аналітичної оцінки динаміки та структури бюджетних асигнувань досліджуваної установи охорони здоров'я; аналогії, абстрагування та формалізації – для розкриття особливостей фінансового та управлінського обліку бюджетних асигнувань, логічного узагальнення – під час формулювання висновків. **Результати.** У статті зроблена спроба обґрунтування необхідності удосконалення синтетичного та аналітичного обліку бюджетних асигнувань закладу охорони здоров'я, із врахуванням організаційно-управлінського та цифрового аспектів у контексті повоєнного відновлення національної економіки. **Практичне значення.** Полягає в можливості практичного застосування розроблених рекомендацій і пропозицій, спрямованих на вдосконалення обліку бюджетних асигнувань закладу охорони здоров'я із врахуванням організаційно-управлінського та цифрового аспектів. **Перспективи подальших розвідок.** Здійснення теоретичного обґрунтування необхідності зміни пріоритетів закладів охорони здоров'я в рамках Плану відновлення системи охорони здоров'я України до 2032 року, зокрема щодо збільшення медичних послуг для задоволення потреб внутрішньопереміщених осіб (ВПО), та людей з особливими потребами, що обумовлені воєнними діями в Україні (це реабілітація, інтенсивна терапія, розробка «Спеціальних пакетів медичних гарантій» для постраждалих вій війни) та розкриття особливостей їх облікового відображення.

Ключові слова: облік, бюджетне асигнування, державний сектор, охорона здоров'я, цифрові технології, аналіз, управління.

Кількість джерел: 17; кількість таблиць: 1; кількість рисунків: 1.

Yulia Manachynska, Candidate of Economic Sciences,
Associate Professor,

<https://orcid.org/0000-0001-9155-3417>

Valentyn Andriychuk, Master's degree student,

<https://orcid.org/0009-0007-8890-6665>

Chernivtsi Institute of Trade and Economics of SUTE, Chernivtsi

ACCOUNTING OF BUDGET ALLOCATIONS IN HEALTHCARE INSTITUTIONS: ORGANIZATIONAL, MANAGERIAL AND DIGITAL ASPECTS

Summary

The healthcare sector of Ukraine needs special support at the national level of governance under martial law. An important priority in the context of the implementation of the Plan for the Recovery of Ukraine's Healthcare system from the consequences of war until 2032 is the introduction of effective governance tools that will ensure professional

sustainability in the healthcare sector, as well as the formation of an effective management system for healthcare institutions in general. Building an effective management system for healthcare institutions requires high-quality accounting and analytical support for the management of budget allocations, in particular, when they are distributed and used by subordinate institutions. All stated issues determined the relevance of the chosen problem.

The aim of the research is to study and substantiate peculiarities of the budget allocation accounting in health care institutions, taking into account organizational, managerial and digital aspects, in order to improve the efficiency of their activities and ensure the security of the accounting system as a whole. In the course of the study, general scientific theoretical methods of cognition were used, namely: tabular - for analytical assessment of the dynamics and structure of budget allocations of the health care institution under study; visual interpretation - for visualization of the process of organizing the accounting of budget allocations and their management system; analogy, abstraction and formalization - to reveal the features of financial and management accounting of budget allocations. The article attempts to substantiate the need to improve the synthetic and analytical accounting of budgetary allocations of a health care institution, taking into account organizational, managerial and digital aspects in the context of the post-war recovery of the national economy.

Practical significance is in the fact, that based on the scientific and theoretical results of the study, actual proposals have been developed to improve the accounting of budgetary allocations of a health care institution, taking into consideration organizational, managerial and digital aspects.

Prospects for further research consist in implementation of theoretical substantiation of the need to change the priorities of health care institutions within the framework of the Plan for the Restoration of the Health Care System of Ukraine until 2032, in particular, to increase medical services to meet the needs of internally displaced persons (IDPs) and people with special needs caused by the hostilities in Ukraine (rehabilitation, intensive care, development of "Specific Medical Guarantee Packages" for war victims) and disclosure of the peculiarities of their accounting reflection.

Keywords: accounting, budget allocation, public sector, healthcare, digital technologies, analysis, management.

Number of sources – 17, number of tables – 1, number of drawings – 1.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Сектор охорони здоров'я зазнав значних руйнувань в силу повномасштабних бойових дій на території України. Умови воєнного становища спонукали до пошкодження базової інфраструктури, поширення проблем ментального здоров'я, міграція доволі значної кількості медичного персоналу та погіршення рівня життя населення. Низка розроблених державних програм у секторі охорони здоров'я України не враховують потребу у зміні пріоритетів

щодо спектру медичних послуг в умовах війни. Загалом, за період воєнного становища приблизно 7 млн громадян України стали вимушено переміщеними, у тому числі медичний персонал. Зокрема, 1714 лікарів та 1095 медичних сестер змушені були змінити своє місце роботи у зв'язку із ситуацією, що склалася. Це все спонукає нестачу кадрового потенціалу у секторі охорони здоров'я для надання реабілітаційних послуг в умовах воєнного стану. За період повномасштабного вторгнення 118 об'єктів закладів охорони здоров'я є зруйнованими, 633 об'єкти зазнали часткових руйнувань (від 2,00% до 90,00%), при цьому абсолютна сума збитків від війни у досліджуваному секторі економіки сягає 35 млрд. грн. До того ж програма медичних гарантій не задовольняє основні параметри щодо першочерговості тих послуг закладів охорони здоров'я, які є актуальними в умовах війни, а саме: реабілітація, лікування травм та опіків, а також загалом психічного здоров'я постраждалих. Вагомим пріоритетом у контексті впровадження Плану відновлення охорони здоров'я України від наслідків війни на 2022–2032 роки, що прийнятий Національною радою з відновлення України, яка сформована відповідно до Указу Президента №266/2022р. [1] виступає запровадження дієвих інструментів е-врядування, що забезпечать професійну сталість у сфері охорони здоров'я, а також формування ефективної системи управління установами охорони здоров'я загалом.

Для побудови ефективної системи управління установами в секторі охорони здоров'я необхідне якісне обліково-аналітичне забезпечення, в тому числі й на ділянці обліку та аналізу бюджетних асигнувань, їх розподілу та використання підвідомчими установами за структурними підрозділами. Це в комплексі визначило актуальність обраної проблематики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Щодо особливостей обліку в державному секторі, то зазначені питання доволі детально та всебічно розкриті у працях таких вітчизняних науковців, як В. С. Амбарчян [2], М. С. Амбарчян [2], Г. М. Воляник

[11], І. М. Вигівська [9], О. Я. Галушак [3], М. П. Галушак [3], О. І. Грицай [4], Т.І. Долішня [5], О. Г. Дроздова [8], А. П. Заросило [6], Н. А. Іванова [8], Ю. Я. Кашпур [4], Ю. П. Козаченко [7], В. К. Макарович [9], О.В. Мащенко [7], Г. Б. Машлій [3], С. В. Онешко [8], Н. І. Рижикова [3], І. З. Савчин [5], Н. І. Ценклер [9], І. О. Шевченко [10], С. Є. Шутка [11] та інших. Зокрема, зростання ролі обліково-аналітичного забезпечення управління установами державного сектору обґрунтовується у роботах І. О. Шевченко та Н. І. Рижикової [10], особливо в умовах відновлення повоєнної економіки. Вчені акцентують увагу на формуванні дохідної частини бюджетів усіх рівнів та на низці зовнішніх та внутрішніх чинників, які чинять вагомий вплив на даний процес. В свою чергу, С. Є. Шутка та Г. М. Воляник [11] приділяють увагу аспектам модернізації обліку в установах державного сектору за умов поглиблення євроінтеграційних процесів. Вчені зазначають, що саме раціональний облік бюджетних асигнувань посідає чільне місце в системі управління державними фінансами в цілому та формує його якісне інформаційне забезпечення. Саме тому особливої уваги потребують питання: удосконалення обліку бюджетних асигнувань, в тому числі синтетичного та аналітичного; максимального наближення обліку до міжнародних стандартів; комплексної цифровізації всіх процесів задля підвищення ефективності управлінських рішень щодо подальшого розвитку установ державного сектору. Також науковці вагоме місце відводять чинному нормативно-правовому забезпеченню обліку, приділяють увагу ключовим елементам, принципам, завданням та вимогам до організації обліку в державному секторі, та обґрунтовують напрями його модернізації. Аспекти організації обліку бюджетних асигнувань розкриті у працях Т. І. Долішньої та І. З. Савчин [5]. Вчені здійснюють оцінку реалізації Стратегії модернізації системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі та звертають увагу на активну реалізацію її заходів, в тому числі – цифровізацію основних функцій. Особливий акцент у роботах науковців здійснено

на міжнародних стандартах обліку в державному секторі в контексті покращення бюджетного потенціалу.

Безпосередньо питання цифровізації процесів обліку в установах державного сектору знайшли своє відображення у працях О. І. Грицай та Ю. Я. Кашпур [4]. Науковці акцентують увагу на перевагах діджиталізації процесів бухгалтерського обліку в державному секторі, яка полегшує управління державними фінансами, покращує якість та достовірність фінансової звітності, а також на особливостях інтеграції різних програмних продуктів. Щодо особливостей обліку в установах сектору охорони здоров'я, то вони детально та всебічно розкриті у працях О. Я. Галушак, М. П. Галушак та Г. Б. Машлій [3], зокрема вчені звертаються до питань комплексної цифровізації обліку медичних послуг у контексті реалізації основних напрямів медичної реформи в Україні. Серед ключових перешкод, для запровадження комплексної діджиталізації облікового забезпечення управлінських процесів в державному секторі О. В. Мащенко та Ю. П. Козаченко [7] першочергово виділяють недостатній рівень цифрової грамотності, як населення, так і працівників. Ключові цифрові тренди для державного сектору детально розкриті у працях С. В. Онешко, О. Г. Дроздової та Н. А. Іванової [8], зокрема науковці деталізовано розкривають переваги впровадження цифрових технологій, всебічно обґрунтовують, що цифрове середовище чинить вагомий вплив на елементи методу бухгалтерського обліку, адже воно покращує точність та швидкість опрацювання інформації та збільшує можливості звітування установами державного сектору. Цілком погоджуємося із таким підходом вчених, адже саме комплексна цифровізація всіх ділянок облікового циклу знижує ризики при відображенні господарських операцій в системі обліку та звітності.

Проте слід зазначити, що зазначений доробок вчених не концентрує уваги саме на бюджетних асигнуваннях, а зосереджений в основному на доходах від обмінних і необмінних операцій, що й спонукало до здійснення ґрунтовних досліджень із врахуванням специфіки функціонування установ у секторі охорони здоров'я.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Належний рівень організації обліку бюджетних асигнувань посідає вагомє місце у всій обліковій системі установ державного сектору в контексті повоєнної відбудови національної економіки. Асигнування виступають у формі максимальних обсягів коштів з державного або місцевого бюджету, які передбачені на виконання бюджетних зобов'язань. Установи державного сектору отримують асигнування для виконання основних функцій, здійснення іншої діяльності у секторі охорони здоров'я, зокрема: забезпечення виконання завдань у сфері санітарного та епідемічного благополуччя, захисту від інфекційних хвороб або їх попередження, промоції здорового способу життя тощо. В силу таких обставин, ділянка синтетичного та аналітичного обліку бюджетних асигнувань потребує удосконалення, зокрема щодо поглиблення облікової деталізації за напрямками використання асигнувань, що сприятиме більш ефективному розпорядженню бюджетними коштами в цілому. Також потребує особливої уваги така підсистема обліку, як управлінська. Для створення сприятливого облікового забезпечення управління діяльністю установ державного сектору, при обмеженому фінансуванні бюджетної сфери, виникає потреба в дослідженні нововведень на ділянці організації фінансового та управлінського обліку бюджетних асигнувань з акцентом на цифрові аспекти модернізації облікових процедур.

Формулювання цілей статті. Основною метою статті є дослідження особливостей обліку бюджетних асигнувань в закладах охорони здоров'я із врахуванням організаційно-управлінського та цифрового аспектів. Для того, щоб дана ціль була досягнута, передбачено розв'язання спектру завдань: розкрити особливості організації обліку бюджетних асигнувань; дослідити ділянку синтетичного та аналітичного обліку асигнувань в системі на балансових та позабалансових рахунків; обґрунтувати шляхи запровадження управлінського обліку як важливого фактора цільового використання коштів з бюджету; розкрити особливості

удосконалення обліку асигнувань в цифровому середовищі українського хмарного рішення «Fit-бюджет»; запропонувати низку шляхів покращення обліку бюджетних асигнувань в установах, що функціонують у секторі охорони здоров'я.

Виклад основного матеріалу дослідження. Організація фінансового обліку бюджетних асигнувань в установах державного сектору здійснюється відповідно до чинних нормативних активів, а саме: НП(С)БО ДС 124 «Доходи» [12], Порядком складання типових форм меморіальних ордерів суб'єктів державного сектору №755 [13], Планом рахунків в державному секторі №1203 [14], Порядком застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі № 1219 [15], Типовою кореспонденцією субрахунків обліку для відображення операцій виконання державного та місцевого бюджетів № 1219 [16]. Окрім того, 10.05.2023 р. було внесено зміни до *Класифікації доходів бюджету*, згідно з Наказом Міністерства фінансів України №240 [17], зокрема було доповнено класифікацію новими позиціями для закладів, що здійснюють свою діяльність у секторі охорони здоров'я, такого змісту:

- 24070700 – кошти, одержані МОЗ України на рахунок, для задоволення потреб охорони здоров'я;
- 24070000 – кошти, одержані, як добровільні (благодійні) внески для фінансування здійснення заходів з відсічі збройної агресії проти України.

Бюджетні асигнування входять до складу доходів від обмінних операцій установ державного сектору, тому для більш об'єктивного подальшого обґрунтування належної організації їх обліку варто здійснити їх аналітичну оцінку на прикладі установи сектору охорони здоров'я – Державної установи «Чернівецький обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України», яка є державною бюджетною неприбутковою установою. Її уповноваженим органом управління, в свою чергу, виступає Міністерство охорони здоров'я України (МОЗ).

ДУ «Чернівецький ОЦКПХ МОЗ» створена з метою реалізації низки пріоритетних завдань у сфері забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя, біологічного захисту, а також епідеміологічного нагляду, а також пропагування здорового способу життя, реагування на надзвичайні стани у сфері охорони здоров'я України, в тому числі в умовах воєнного становища.

Оцінка динаміки та структури доходів від обмінних та необмінних операцій ДУ «Чернівецький ОЦКПХ МОЗ» за 2020–2022 роки, яка наведена в табл. 1, свідчить, що в динаміці їх абсолютна сума із року у рік збільшувалася, що слід оцінити, як позитивну тенденцію, зокрема у 2021 році на 6 462,70 тис. грн. (7,28%) від 2021 року, тоді як у 2022 році – на 45 592,33 тис. грн. (47,85%) порівняно з 2021. В тому числі інші доходи від необмінних операцій теж за 2020–2022 роки збільшувалися щорічно, адже досліджувана установа державного сектору отримувала благодійну допомогу, зокрема у 2021 році їх абсолютна сума збільшилася на 24 695,88 тис. грн (125,95%) від 2021 року, а у 2022 році – на 56 597,46 тис. грн (127,75%), якщо порівнювати з 2021 роком.

Оцінка бюджетних асигнувань за 2020–2022 роки по ДУ «Чернівецький ОЦКПХ МОЗ» показала позитивну їх динаміку лише за звітний 2022 рік, адже у попередньому 2021 році їх абсолютна сума зазнала скорочення на 28913, 39 тис. грн, або на 47,26% порівняно із 2020 роком. Щодо 2022 року, то тут бачимо покращення ситуації щодо фінансування у сфері охорони здоров'я, адже сукупна абсолютна сума асигнувань зросла на 37602,73 тис. грн, або на 16,54% від 2021 року, що цілком виправдане умовами воєнного стану в Україні та всебічною підтримкою на загальнодержавному рівні сектору охорони здоров'я. Якщо порівняти зазначену вище тенденцію зміни бюджетних асигнувань по ДУ «Чернівецький ОЦКПХ МОЗ» за 2020 – 2023 роки порівняно із загальною сумою зміни доходів від обмінних операцій, варто зазначити, що в цілому вони скорочувалися із року в рік. Так, за 2021 рік сума зменшення склала 18233,18 тис. грн, або 26,35% від 2020 року, а в 2022 р. результати

горизонтального аналізу показали їх зменшення на 11005,128 тис. грн (21,59%) від 2021 року.

Результати вертикального аналізу засвідчили, що за весь період здійсненої нами аналітичної оцінки (2020–2022 роки) по ДУ «Чернівецький ОЦКПХ МОЗ» бюджетні асигнування займають найвагомішу частку у структурі доходів за обмінними операціями, зокрема за 2020 рік їх питома вага складала 88,40%, за 2021 рік – 63,30%, тобто бачимо її зменшення у динаміці на 25,10% від базисного року, тоді як у 2022 році навпаки, їх частка суттєво зросла на 30,78% від 2021 року, перекривши негативні тенденції попереднього періоду. Як вже зазначалося, до цього спонукало введення воєнного стану на території України.

Організація обліку асигнувань на ДУ «Чернівецький ОЦКПХ МОЗ» побудована відповідно до затвердженої облікової політики. У Наказі про облікову політику досліджуваної установи зазначено особливості їх класифікації, визнання та оцінки. Зокрема, асигнування визнаються доходом одночасно із визнанням здійснених установою витрат, що безпосередньо стосуються виконання нею своїх зобов'язань, тобто відповідно до підpunkту 2.3, пункту 2, Розділу II НП(С)БО ДС 124 «Доходи» [12].

Специфіка визнання в системі фінансового обліку асигнувань обумовлена особливістю формування фінансів у системі державного сектору. До основних первинних документів на ділянці дослідження є: договори, банківські виписки, ПКО, накладні, Акти виконаних робіт тощо. Лімітна довідка про бюджетні асигнування та кредитування бюджету на ДУ «Чернівецький ОЦКПХ МОЗ» є важливим планово-фінансовим документом, в якій за КПКВ 2301040 «Громадське здоров'я та заходи боротьби з епідеміями» визначають повноваження з одержання та розподілення асигнувань на бюджетний період (за загальним та спеціальним фондами). Це здійснюється для реалізації основних функцій державної установи в секторі охорони здоров'я. Також у Лімітній довідці зазначають помісячні обсяги асигнувань та надання кредитів загального фонду бюджету.

Таблиця 1

**Оцінка динаміки та структури доходів від обмінних та
необмінних операцій ДУ «Чернівецький ОЦКПХ МОЗ»
за 2020–2022 роки, грн**

Показники	2020 р.		2021 р.		2022 р.		Відносне відхилення, %	
	сума, грн.	%	сума, грн.	%	сума, грн.	%	2021/2020	2022/2021рр.
Доходи від обмінних операцій	69204357,00	77,92	50971177,00	50,50	39966049,00	28,37	-182333180,00	-26,35
Бюджетні асигнування								
Дохід від надання послуг (включення робіт)	61179316,00	68,89	32265928,00	33,87	37602729,00	26,69	-28913388,00	-47,26
Доходи від продажу активів	8024869,00	9,04	18705249,00	19,63	2355368,00	1,67	10680380,00	133,09
Усього доходів від обмінних операцій	172,00	0,0002	-	-	7952,00	0,01	-172,00	-100,00
Доходи від небінних операцій	69204357,00	77,92	50971177,00	53,50	39966049,00	28,37	-182333180,00	-26,35
Трансферти	19607009,00	22,08	44302893,00	46,50	100900354,00	71,63	24695884,00	125,95
Інші доходи від необмінних операцій	19607009,00	22,08	44302893,00	46,50	100900354,00	71,63	24695884,00	125,95
Усього доходів від необмінних операцій	19607009,00	22,08	44302893,00	46,50	100900354,00	71,63	24695884,00	125,95
Усього доходів від обмінних операцій	88811366,00	100,0	95274070,00	100,0	140866403,00	100,0	6462704,00	7,28

Формування кошторису на ДУ «Чернівецький ОЦКПХ МОЗ» проводять відповідно до Лімітної довідки про бюджетні асигнування. Саме лімітна довідка надсилається всім районним філіям протягом тижня після того, як схвалено та затверджено бюджет. Безпосередньо сама процедура фінансування досліджуваної установи здійснюється на підставі визначеного плану доходів, який формується, виходячи із показників за попередні періоди діяльності установи. Окрім того, кожного місяця розподіл асигнувань установи державного сектору фіксується у Плані асигнувань за зальним фондом установи охорони здоров'я.

На ділянці аналітичного обліку бюджетних асигнувань важливим документом виступає Картка аналітичного обліку одержаних бюджетних асигнувань ДУ «Чернівецький ОЦКПХ МОЗ». Вона формується за всіма визначеними кодами класифікації окремо за загальним та спеціальним фондом на відповідний бюджетний період. В ній фіксують сукупну суму бюджетних асигнувань за КЕКВ. При виконанні кошторису зазначаються суми фактично одержаних асигнувань, при цьому документальним підтвердженням слугують банківські виписки.

Узагальнюючими обліковими реєстрами на ділянці обліку бюджетних асигнувань є Меморіальний ордер №2 «Накопичувальна відомість руху грошових коштів загального фонду на рахунках, відкритих в органах ДКСУ (банках)», що в атоматизованому форматі набуває форми №2-авт; Меморіальний одрер №3 «Накопичувальна відомість руху грошових коштів спеціального фонду на рахунках, відкритих в органах ДКСУ (банках); Меморіальний ордер №14 «Накопичувальна відомість нарахування доходів спеціального фонду суб'єктів державного сектору», що в умовах цифрового середовища обліку теж набуває формату №14-авт, зокрема на ДУ «Чернівецький ОЦКПХ МОЗ» застосовується програмний комплекс «Облік ресурсів». Далі облікові дані із меморіальних ордерів узагальнюються у Головній книзі, яка носить назву «Журнал-Головна».

На заключному етапі облікового циклу узагальнена облікова інформація про бюджетні асигнування знаходить відображення у формах фінансової та бюджетної звітності. Щодо фінансової звітності, то облікові дані про бюджетні асигнування фіксуються у Формі №2-дс «Звіт про фінансові результати». Щодо бюджетної звітності, то асигнування знаходять узагальнення у Формі №2д «Звіт про надходження та використання коштів загального фонду», Форма №7д «Звіт про заборгованість за бюджетними коштами за загальним фондом». У фінансовій звітності, зокрема Формі №2-дс, для відображення асигнувань призначено однойменний рядок 2010 «Бюджетні асигнування».

Відповідно до Плану рахунків №1203 [14] та Порядку застосування Плану рахунків №1219 [15] ділянка синетичного обліку асигнувань на досліджуваній установі охорони здоров'я організована належним чином. Зокрема, застосовується рахунок 70 «Доходи за бюджетними асигнуваннями», а саме субрахунок 7011 «Бюджетні асигнування», який є пасивним балансовим рахунком. В *кредиті* ДУ «Чернівецький ОЦКПХ МОЗ» фіксує надходження асигнувань з бюджету, а в *дебеті* – їх скорочення відповідно до бюджетних програм (за кодом програмної класифікації 2301040 «Громадське здоров'я та заходи боротьби з епідеміями»); також відображають суми, які списуються, оскільки не були витраченими у бюджетному періоді; а також фіксують списання доходів на фінансовий результат виконання кошторису.

Першочергово слід акцентувати увагу на операціях з одержання бюджетних асигнувань. Згідно з Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку в державному секторі (НП(С)БО ДС 124 «Доходи» [12]), а також Типової кореспонденції № 1219 [16], на субрахунку 7011 «Бюджетні асигнування» (7011/ос) досліджувана установа здійснює фінансовий облік доходів, які отримані за рахунок асигнувань із бюджету. Одержані суми асигнувань спрямовуються на реалізацію статутних повноважень.

Варто зазначити, що це не стосується капітальних асигнувань, які установа фіксує на субрахунку 5411 «Цільове фінансування РБК».

На ДУ «Чернівецький ОЦКПХ МОЗ» доцільно поглибити аналітику до субрахунку 7011 «Бюджетні асигнування» (7011/ос) шляхом її розширення за видами платежів, зокрема пропонуємо відкрити: 7011/ос/1 «Асигнування на здійснення платежів з оплати праці»; 7011/ос/2 «Асигнування здійснення платежів по нарахуваннях на оплату праці»; 7011/ос/3 «Асигнування на здійснення платежів на оплату комунальних послуг та енергоносії»; 7011/ос/4 «Асигнування на здійснення платежів на боротьбу з епідеміями» (в тому числі за видами утримань та оплат установи охорони здоров'я).

У кінці кварталу на ДУ «Чернівецький ОЦКПХ МОЗ» здійснюють закриття визнаних у системі фінансового обліку доходів. Це стосується й доходів у форму асигнувань. Тобто сальдо з субрахунку 7011 «Бюджетні асигнування» (7011/ос) списують на субрахунок 5511 «Фінансові результати виконання кошторису звітного періоду».

Окрім балансового обліку, варто приділити увагу позабалансовому обліку асигнувань. Відповідно до Плану рахунків №1203 [14] та Порядку застосування Плану рахунків №1219 [15] на ділянці обліку асигнувань передбачено використання й позабалансових рахунків класу 9 «Позабалансові рахунки бюджетів та ДЦФ», зокрема рахунки: 90 «Пропозиції та відкриті асигнування» та 91 «Асигнування» (913 «Бюджетні асигнування державного бюджету»; 914 «Бюджетні асигнування місцевого бюджету»). Зокрема на рівні місцевого бюджету (МБ), Планом рахунків №1219 [14] до рахунку 91 передбачено відкриття наступних субрахунків:

9141 «Затверджені зведені бюджетні асигнування МБ»;

9142 «Затверджені бюджетні асигнування МБ»;

9143 «Поточні зведені бюджетні асигнування МБ»;

9144 «Поточні бюджетні асигнування МБ»;

9145 «Затверджені зведені помісячні бюджетні асигнування МБ»;

9146 «Затверджені помісячні бюджетні асигнування МБ»;

9147 «Поточні зведені помісячні бюджетні асигнування МБ»;

9148 «Поточні помісячні бюджетні асигнування МБ».

Облік на рахунках класу 9 здійснюється органами ДКСУ щодо відображення в системі обліку пропозицій та відкритих бюджетних асигнувань. Рахунок 90 застосовується для фіксації облікової інформації за пропозиціями та відкритими асигнуваннями. Тобто у кредиті накопичуються надходження *відкритих асигнувань*, а в дебеті – їх списання віжповідно до розподілених ГРК програм тощо. Тоді як рахунок 91 «Асигнування» використовується для фіксації в системі позабалансового обліку інформації про асигнування як з державного, так і з місцевого бюджету, а також ДЦФ.

У кредиті органи ДКСУ фіксують суми бюджетних асигнувань, а також суми щодо взяття зобов'язань бюджетного характеру. У свою чергу за *дебетом* відображають їх скорочення на суму таких зобов'язань.

Отже, позабалансовий облік в установах державного сектору економіки застосовується для фіксації тих фактів із господарської діяльності та таких об'єктів обліку, які не здійснюють впливу на стан майна та джерел його формування, але потребують фінансового моніторингу.

У державному секторі управлінський облік перейшов на нову шаблину розвитку від оперативного до стратегічного керування раціональним використанням фінансових ресурсів. На ДУ «Чернівецький ОЦКПХ МОЗ» *пропонуємо* підсистему управлінського обліку асигнувань утворювати з:

- джерел управлінського обліку бюджетних асигнувань;
- визначення об'єктів та суб'єктів управлінського обліку;
- формування системи документального забезпечення управлінського обліку бюджетних асигнувань;
- створення моделі управлінського обліку із врахуванням специфіки функціонування установи в секторі охорони здоров'я.

Базовими складовими управлінського обліку асигнувань на ДУ «Чернівецький ОЦКПХ МОЗ» виступають центри відповідальності за їх раціональне використання, тобто районні філії установи.

Для покращення ділянки управлінського обліку асигнувань на ДУ «Чернівецький ОЦКПХ МОЗ» *пропонуємо* впровадити у практику застосування установи спеціальні *форми управлінських звітів* у розрізі статей бюджету, за результатами діяльності районних філій: Дністровської, Вижицької та Чернівецької, а також в цілому по установі держсектору.

До основних організаційних етапів управлінського обліку асигнувань на досліджуваній установі варто включати:

- організацію технології управлінського обліку бюджетних асигнувань;
- належний рівень організації праці працівників установи за спектром відповідних функцій у підсистемі управлінського обліку асигнувань;
- належне забезпечення розвитку управлінського обліку асигнувань.

На ДУ «Чернівецький ОЦКПХ МОЗ» *пропонуємо* організацію управлінського обліку будувати наступним чином:

- формування регламентів та розмежування посадових обов'язків між виконавцями функцій управлінського обліку на досліджуваній установі;
- забезпечення навчання персоналу, а також їх матеріальне заохочення;
- координацію повноважень між працівниками, яким делеговано виконання функцій управлінського обліку бюджетних асигнувань.

Досліджуваній установі державного сектору слід застосовувати *інтеграційний підхід* до організації управлінського обліку асигнувань.

В цілому основними об'єктами управлінського обліку на ДУ «Чернівецький ОЦКПХ МОЗ» є: *доходи, асигнування, витрати, трансферти, кошториси*. Слід зазначити, що побудову системи управлінського обліку бюджетних асигнувань в установі охорони здоров'я слід формувати на основі використання такого традиційного елемента обліку, як подвійний запис, або на основі статистично-аналітичного методичного інструментарію.

Управлінську звітність про бюджетні асигнування доцільно формувати на вимогу керівників управлінської ланки установи державного сектору. Це не обов'язково повинні бути документарні форми, інколи керівництву установи управлінську звітність можна сформувати у графічній формі або у звичайній табличній формі за допомогою редактора електронних таблиць. Окрім того, більшість цифрових систем обліку містять окремий модуль «Управлінський облік», що досить зручно при автоматизації обліку в цілому.

Досить важливо на ДУ «Чернівецький ОЦКПХ МОЗ» визначити *центри відповідальності* за одержання та розподіл бюджетних асигнувань в межах *центрів доходів* від обмінних операцій. Важливо також будувати підсистему управлінського обліку на досліджуваній установі за центрами використання виділених бюджетних асигнувань, тобто за окремими структурними підрозділами (управлінськими, основними та обслуговуючими).

Саме в розрізі структурних підрозділів ДУ «Чернівецький ОЦКПХ МОЗ» слід здійснювати планування, а також оцінювати вклад у результат виконання кошторису за відповідний бюджетний період. В силу чого *пропонуємо* розробляти в установі державного сектору спеціальні форми управлінської звітності у розрізі структурних підрозділів (щомісячно). Окрім того, такі форми управлінської звітності доцільно формувати загалом по установі державного сектору. Саме така управлінська звітність формуватиме інформаційне наповнення про щомісячне використання асигнувань, а також дасть змогу проводити аналітичну оцінку відхилень в планового рівня.

Планові показники формуються керівниками районних філій ДУ «Чернівецький ОЦКПХ МОЗ» відповідно до затвердженого Кошторису. Окрім того, для ефективної організації управлінського обліку бюджетних асигнувань доцільно на ДУ «Чернівецький ОЦКПХ МОЗ» розробити *Положення про управлінський облік* установи охорони здоров'я.

До даного Положення слід включити наступні розділи, а саме:

- основні функціональні повноваження начальників центрів відповідальності за бюджетні асигнування;
- організаційні аспекти побудови підсистеми управлінського обліку;
- функціональну структуру відділу управлінського обліку і звітності;
- зв'язок між відділом управлінського обліку та звітності та начальниками центрів відповідальності у районних філіях установи;
- матеріальне заохочення начальників центрів відповідальності установи;
- робочий план рахунків управлінського обліку установи;
- основні облікові номенклатури управлінського обліку, документарні форми, а також реєстри управлінського обліку із врахуванням специфіки діяльності у секторі охорони здоров'я;
- управлінську звітність та особливості її формування;
- спектр облікових, статистичних, аналітичних та оціночних показників діяльності досліджуваної установи державного сектору;
- аспекти здійснення планування асигнувань та кошторису;
- особливості оцінки рівня виконання плану за центрами відповідальності – районними філіями досліджуваної установи;
- методичні аспекти управлінського обліку, зокрема методику обліку асигнувань як загалом в установі, так і за філіями чи відділами.

Досить важливе завдання організації управлінського обліку асигнувань на ДУ «Чернівецький ОЦКПХ МОЗ» вбачається нами в тому, щоб здійснювати постійний моніторинг цільового спрямування використання коштів бюджету, що передбачає розв'язання низки важливих завдань:

- постійної оцінки показників фінансово-господарської діяльності установи державного сектору;
- вчасного розрахунку відхилень фактичних значень показників у порівнянні із Планом асигнувань на відповідний бюджетний період;
- виявлення суттєвих відхилень і встановлення чинників, які спонукали до їх появи у ході фінансово-господарської діяльності установи;
- аналітичної оцінки раціональності використання одержаних установою державного сектору асигнувань;

- втілення напрямів покращення ефективного використання бюджетних коштів, а також додержання їх цільового спрямування;

Облік асигнувань в Державній установі «Чернівецький обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ» автоматизований в цифровому середовищі продукту компанії «Ресурс Системс», а саме в програмному комплексі «Облік ресурсів» (Модуль Бухгалтерія (ПОРК)).

Як ефективну альтернативу *пропонуємо* впровадити на ДУ «Чернівецький ОЦКПХ МОЗ» програмне забезпечення облік «FIT-Бюджет», яке є ефективним *онлайн-сервісом* для цифровізації облікового процесу в установах державного сектору. При цьому не має необхідності для встановлення додаткового програмного забезпечення, тобто, що дуже важливо при обмеженості фінансових ресурсів для придбання обладнання.

В цифровому середовищі «FIT-Бюджет» можна працювати звідусіль, адже він доступний через мережу Інтернет. Доступним є наступний функціонал «FIT-Бюджету»: формування Реєстру фінансових зобов'язань для подання в органи ДКСУ; формування платіжних доручень; опрацювання виписок з поточних та реєстраційних рахунків; облікова фіксація розрахунків з підзвітними особами ДУ «Чернівецький ОЦКПХ МОЗ» тощо.

Також ефективно налаштована робота з кошторисами державної установи, а саме: формування Планів асигнувань; узагальнення показників по спеціальному фонду; складання кошторисів установи; коригування та внесення змін до Плану асигнувань або до кошторисів. Окрім того, в системі «FIT-Бюджету» реалізована можливість здійснення аналітичної оцінки ходу виконання кошторису, що важливо для ДУ «Чернівецький ОЦКПХ МОЗ».

Однією з переваг системи «FIT-Бюджету» є те, що в її середовищі досить оперативно налаштований облік розподілення виділених асигнувань. Для того, щоб створити документ «Розподіл виділених бюджетних асигнувань», в програмі «FIT-Бюджету» призначений спеціальний підрозділ «Платіжні документи» – «Додати» у розділі «Робота з ДКСУ».

У цифровому обліковому середовищі «FIT-Бюджет» для здійснення аналітичного обліку відкритих асигнувань доступним є створення «Картки аналітичного обліку відкритих (виділених) асигнувань». Для цього призначений Розділ «Картки аналітичного обліку».

Варто зазначити, що Звіт «Картки аналітичного обліку відкритих (виділених) асигнувань» на ДУ «Чернівецький ОЦКПХ МОЗ» можна сформувати у розрізі року, а також реєстраційного рахунку досліджуваної установи державного сектору. Окрім того, даний Звіт завжди доступний у системі «FIT-Бюджет» на вільно обрану дату для поточного перегляду.

Щоб впровадити у діяльність ДУ «Чернівецький ОЦКПХ МОЗ» управлінського обліку та забезпечити комплексну цифровізацію обліку асигнувань в середовищі українського хмарного сервісу потрібен кваліфікований персонал з даної ділянки. Окрім того, управлінський облік формується на стику різних аналітичних дисциплін та оперує інструментарієм стратегічної оцінки, планування та прогнозування. Відповідно, активне впровадження управлінського обліку асигнувань на досліджуваній установі сектору охорони здоров'я сприятиме адаптації бюджетного обліку загалом відповідно до потреб сьогодення, а також забезпечить раціональне розпорядження отриманими бюджетними асигнуваннями, що надзвичайно важливо в умовах воєнного часу.

Узагальнення облікових даних здійснюється крізь призму управлінської, фінансової та бюджетної звітності. В контексті євроінтеграційних тенденцій сучасний вектор розвитку в системі порівнюваності показників фінансової звітності країн Європейського Співтовариства спрямований на зближення стандартів на основі однакових принципів та методичних процедур [19, с.14].

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. За результатами проведеного дослідження організаційно-управлінських та цифрових аспектів обліку бюджетних асигнувань в закладах охорони здоров'я можна зробити висновок, що досліджуваний сектор національної

економіки потребує особливої підтримки на загальнодержавному рівні управління в умовах воєнного стану. Для побудови ефективної системи управління установами охорони здоров'я необхідне якісне обліково-аналітичне забезпечення, в тому числі й на ділянці обліку бюджетних асигнувань, їх розподілу та використання підвідомчими установами за структурними підрозділами. Тому за результатами проведеного дослідження:

- доведено ефективність використання установами державного сектору підсистемою *управлінського обліку* бюджетних асигнувань на основі впровадження окремого *Положення* про організацію управлінського обліку установами охорони здоров'я, що сприятиме його побудові в межах центрів відповідальності та центрів доходів від обмінних операцій;

- запропоновано доцільність застосування на ДУ «Чернівецький ОЦКПХ МОЗ» спеціальних форм управлінської звітності за статтями бюджету, що сприятиме підвищенню ефективності управління розподілом та використанню бюджетних асигнувань за результатами функціонування основних районних філій (Дністровської, Вижницької та Чернівецької), відділів та загалом установами сектору охорони здоров'я;

- удосконалено ділянку аналітичного обліку асигнувань відповідно до затвердженого Плану асигнувань установи охорони здоров'я, шляхом поглиблення аналітики за напрямками їх розподілу та використання, зокрема до аналітичного рахунку *7011/ос/4 «Асигнування на боротьбу з епідеміями»* запропоновано розширення деталізації за видами утримань та оплат: *7011/ос/41 «Утримання тимчасових інфекційних стаціонарів»*; *7011/ос/42 «Утримання спеціальних лабораторій»*; *7011/ос/43 «Оплата відряджень медичного та спецперсоналу»*, що сприятиме побудові дієвої системи управління розподілом та використанням асигнувань установи;

- запропоновано покращити цифрове середовище обліку бюджетних асигнувань шляхом впровадження українського хмарного сервісу «FIT-Бюджет», практичне запровадження якого

сприятиме ефективному їх плануванню, оперативній роботі зі звітами по відкритих асигнуваннях, окрім того в умовах воєнного стану його застосування підвищить рівень безпеки даних в цілому для установи державного сектору.

В цілому в рамках «Плану відновлення системи охорони здоров'я України на 2022–2032 роки», що затверджений Національною радою з відновлення України Указом Президента №266/2022 від 21.04.2022 р. [1], сектор охорони здоров'я в умовах воєнного стану потребує зміни пріоритетів. Тому *перспективи подальших розвідок* будуть стосуватися дослідження:

- можливостей збільшення медичних послуг для задоволення потреб *внутрішньопереміщених осіб* (ВПО) та людей з особливими потребами, що обумовлені воєнними діями в Україні (це реабілітація, інтенсивна терапія, розробка «*Спеціальних пакетів медичних гарантій*» для постраждалих від війни) та розкриття особливостей їх облікового відображення;

- покращення системи забезпечення здоров'я громадян та готовності до надзвичайних ситуацій у секторі охорони здоров'я України (запобіжні заходи щодо інфекційних та неінфекційних хвороб; координаційні алгоритми дій);

- всебічна підтримка подальшого розвитку цифрового середовища в секторі охорони здоров'я та забезпечення «кібербезпеки» (*Єдиний медичний простір*; інформаційно-комунікаційні системи; електронний доступ громадян до даних про себе щодо стану здоров'я).

Список використаних джерел:

1. План відновлення системи охорони здоров'я України від наслідків війни на 2022–2032 роки. Національна рада з відновлення України від наслідків війни : Указ Президента від 21 квітня 2022 року № 266/2022. URL: https://moz.gov.ua/uploads/ckeditor/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/21-07-2022-Draft-Ukraine%20HC%20System%20Recovery%20Plan-2022-2032_UKR.pdf (дата звернення: 20.11.2023).

2. Амбарчян В. С., Амбарчян М. С. Впровадження методу нарахування в державному секторі: облік фінансових активів за МСБО ДС 41. *Держава та регіони*. 2022. № 2(125). С. 152–158. DOI: <https://doi.org/10.32840/1814-1161/2022-2-24>

3. Галушак О. Я., Галушак М. П., Машлій Г. Б. Цифровізація в Україні: еволюційні перетворення. *Галицький економічний вісник*. 2023. Том 81. № 2. С. 155–163. DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2023.02.155

4. Грицай О. І., Кашпур Ю. Я. Впровадження діджиталізації бухгалтерського обліку у державному секторі. *Економіка та суспільство*. 2023. Випуск №56. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3099/3023> (дата звернення: 27.11.2023).

5. Долішня Т. І., Савчин І. З. Суб'єкти державного сектору економіки: особливості діяльності та організація обліку. *Інфраструктура ринку*. 2022. Випуск 66. С. 213–219. DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastruct66-37>

6. Заросило А. П. Особливості ведення управлінського обліку в державному секторі // *Науковий вісник МНУ імені В.О. Сухомлинського*. 2017. Випуск №1(8). С. 26–32. URL: <http://mdu.edu.ua/wp-content/uploads/Economic-visnik-8-2017-7.pdf>

7. Мащенко О. В., Козаченко Ю. П. Запровадження процесу цифровізації у діяльність органів Державної податкової служби. *Право та державне управління*. №3. 2023. С. 101–111. URL: http://pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/3_2023/15.pdf DOI: <https://doi.org/10.32782/pdu.2023.3.15>

8. Онешко С. В., Дроздова О. Г., Іванова Н. А. Щодо зростання інформаційного потенціалу цифрового економічного простору: модернізація бухгалтерського обліку та аудиту в Україні. *Електронний журнал «Академічні візії»*. 2023. Випуск. 21. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/446> DOI: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.8143112>

9. Ценклер Н. І., Вигівська І. М., Макарович В. К. Тенденції розвитку бухгалтерського обліку в державному секторі: міжнародний контекст. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2019. Випуск 2(43). С. 75–81. DOI: [http://dx.doi.org/10.26642/pbo-2019-2\(43\)-75-81](http://dx.doi.org/10.26642/pbo-2019-2(43)-75-81)

10. Шевченко І. О., Рижикова Н. І. Удосконалення обліково-аналітичного забезпечення формування і використання кошторису доходів і видатків бюджетних установ. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2022. №2 (78). С. 147–155. DOI: <https://doi.org/10.32836/2521-666X/2022-78-21>

11. Шутка С. Є., Воляник Г. М. Модернізація обліку в установах державного сектору економіки. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. 2022. Випуск 29. С. 53–60. DOI: <https://doi.org/10.32843/pma2663-5240-2022.29.10>

12. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 124 «Доходи» : Наказ Міністерства фінансів України від 24.10.2010 №1629 (із змінами та доповненнями, внесеними від 24.01.2017 року). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0089-11#Text> (дата звернення: 22.11.2023).

13. Про затвердження типових форм меморіальних ордерів, інших облікових реєстрів суб'єктів державного сектору та порядку їх складання : Наказ від 08.09.2017 р. №755. Дата оновлення : 15.02.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1416-17#Text> (дата звернення: 22.11.2023).

14. План рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі : Наказ Міністерства Фінансів України від 31.12.2013 р. № 1203. Дата оновлення: 30.03.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-14#Text> (дата звернення: 22.11.2023).

15. Порядок застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 29.12.15 р. № 1219. Дата оновлення: 30.03.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-16#Text> (дата звернення: 22.11.2023).

16. Типова кореспонденція субрахунків бухгалтерського обліку для відображення операцій з активами, капіталом та зобов'язаннями розпорядниками бюджетних коштів та державними цільовими фондами, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 29.12.15 р. №1219. Дата оновлення: 30.03.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-16#Text> (дата звернення: 22.11.2023).

17. Про внесення змін до Класифікації доходів бюджету : Наказ Міністерства фінансів України від 10.05.2023 р. №240. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0240201-23#Text> (дата звернення: 22.11.2023).

18. FIT-Бюджет : офіційний web-сайт. URL: <https://fit.com.ua/> (дата звернення: 25.11.2023).

19. Вдовічен А. А., Маначинська Ю. А. Конвергенція фінансового звітування в Європейському Союзі (ЄС). *Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту*. Чернівці, 2022. Випуск III(87). Економічні науки. С. 8–27. URL: <http://herald.chite.edu.ua/content/download/archive/2022/v3/1.pdf> (дата звернення: 25.11.2023).

References:

1. The plan for the recovery of the health care system of Ukraine from the consequences of the war for 2022-2032. National Council for the Recovery of Ukraine from the Consequences of War, Presidential Decree No. 266/2022 dated April 21 (2022). URL: https://moz.gov.ua/uploads/ckeditor/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/21-07-2022-Draft-Ukraine%20HC%20System%20Recovery%20Plan-2022-2032_UKR.pdf (Accessed 11/20/2023) (in Ukr.).

2. Ambarchian, V.S., Ambarchian, M.S. (2022). Implementation of the accrual method in the public sector: accounting of financial assets according to IAS DS 41. *Derzhava ta rehiony [State and regions]*, no. 2(125), pp. 152–158. DOI: <https://doi.org/10.32840/1814-1161/2022-2-24> (in Ukr.).

3. Halushchak, O.Ia., Halushchak, M.P., Mashlii G.B. (2023). Digitization in Ukraine: evolutionary transformations. *Halytskyi ekonomichnyi visnyk [Halician Economic Bulletin]*, vol. 81, no. 2, pp. 155–163. DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2023.02.155 (in Ukr.).

4. Hrytsai, O.I., Kashpur, Y.Ia. (2023). Implementation of digitalization of accounting in the public sector. *Ekonomika ta suspilstvo [Economics and society]*, no. 56. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3099/3023> (Accessed 11/27/2023) (in Ukr.).

5. Dolishnia, T.I., Savchyn, I.Z. (2022). Subjects of the state sector of the economy: peculiarities of activity and accounting organization. *Infrastruktura rynku [Market infrastructure]*, vol. 66, pp. 213–219. DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastruct66-37> (in Ukr.).

6. Zarosylo, A.P. (2017). Peculiarities of management accounting in the public sector. *Naukovyi visnyk MNU imeni V.O. Sukhomlynskoho [Scientific Bulletin of V.O. MNU. Sukhomlynskyi]*, no. 1(8), pp. 26–32. URL: <http://mdu.edu.ua/wp-content/uploads/Economic-visnik-8-2017-7.pdf> (in Ukr.).

7. Mashchenko, O.V., Kozachenko, Yu.P. (2023). Implementation of the digitalization process in the activities of the State Tax Service. *Pravo ta derzhavne upravlinnia [Law and State Administration]*, no. 3, pp. 101–111. URL: http://pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/3_2023/15.pdf DOI: <https://doi.org/10.32782/pdu.2023.3.15> (in Ukr.).

8. Oneshko, S.V., Drozdova, O.G., Ivanova, N.A. (2023). Regarding the growth of the information potential of the digital economic space: modernization of accounting and auditing in Ukraine. *Elektronnyi zhurnal «Akademichni vizii» [Electronic magazine "Academic Visions"]*, vol. 21. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/446> DOI: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.8143112> (in Ukr.).
9. Tsenkler, N.I., Vyhivska, I.M., Makarovych, V.K. (2019). Trends in the development of accounting in the public sector: the international context. *Problemy teorii ta metodologii bukhhalterskoho obliku, kontroliu i analizu [Problems of the theory and methodology of accounting, control and analysis]*, vol. 2(43), pp. 75–81. DOI: [http://dx.doi.org/10.26642/pbo-2019-2\(43\)-75-81](http://dx.doi.org/10.26642/pbo-2019-2(43)-75-81) (in Ukr.).
10. Shevchenko, I.O., Ryzhikova, N.I. (2022). Improvement of accounting and analytical support for the formation and use of estimates of revenues and expenditures of budget institutions. *Naukovyi pohliad: ekonomika ta upravlinnia [Scientific view: economics and management]*, no. 2 (78), pp. 147–155. DOI: <https://doi.org/10.32836/2521-666X/2022-78-21> (in Ukr.).
11. Shutka, S.E., Volianyuk, H.M. (2022). Modernization of accounting in institutions of the state sector of the economy. *Publichne upravlinnia i administruvannia v Ukraini [Public management and administration in Ukraine]*, vol. 29, pp. 53–60. DOI: <https://doi.org/10.32843/pma2663-5240-2022.29.10> (in Ukr.).
12. National regulation (standard) of accounting in the public sector 124 "Revenues", Order of the Ministry of Finance of Ukraine dated 10.24.2010 No. 1629 (with changes and additions made on 01.24.2017). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0089-11#Text> (Accessed 11/22/2023) (in Ukr.).
13. On the approval of standard forms of memorial warrants, other accounting registers of public sector entities and the order of their compilation, Order dated September 8, 2017. #755. Update date: 02/15/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1416-17#Text> (Accessed 11/22/2023) (in Ukr.).
14. Plan of accounting accounts in the public sector, Order of the Ministry of Finance of Ukraine dated December 31, 2013 No. 1203. Date of update: March 30, 2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-14#Text> (Accessed 22.11.2023) (in Ukr.).
15. The procedure for applying the Plan of accounting accounts in the public sector, approved by the order of the Ministry of Finance of Ukraine dated 12.29.15 No. 1219. Date of update: 03.30.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-16#Text> (Accessed 11/22/2023) (in Ukr.).
16. Standard correspondence of accounting sub-accounts for displaying transactions with assets, capital and liabilities by managers of budget funds and state trust funds, approved by order of the Ministry of Finance of Ukraine dated 12.29.15 No. 1219. Date of update: 03.30.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-16#Text> (Accessed 11/22/2023) (in Ukr.).
17. *On making changes to the Classification of Budget Revenues*, Order of the Ministry of Finance of Ukraine dated May 10, 2023 No. 240. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0240201-23#Text> (Accessed 11/22/2023) (in Ukr.).
18. FIT-Budget: official website. URL: <https://fit.com.ua/> (Accessed 11/25/2023) (in Ukr.).
19. Vdovichen, A.A., Manachynska, Yu.A. (2022). Convergence of financial reporting in the European Union (EU). *Visnyk Chernivetskoho torhovelno-ekonomichnoho instytutu [Bulletin of the Chernivtsi Trade and Economic Institute]*, vol. III(87), pp. 8-27. URL: <http://herald.chite.edu.ua/content/download/archiv> (in Ukr.).